

Tudományos konferencia

A szív működés vizsgálata volt a témája annak a tudományos konferenciának, amelyet augusztus 2-án a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Szegedi Akadémiai Orvosi Bizottság szervezésében rendeztek meg a SZAB székházában.

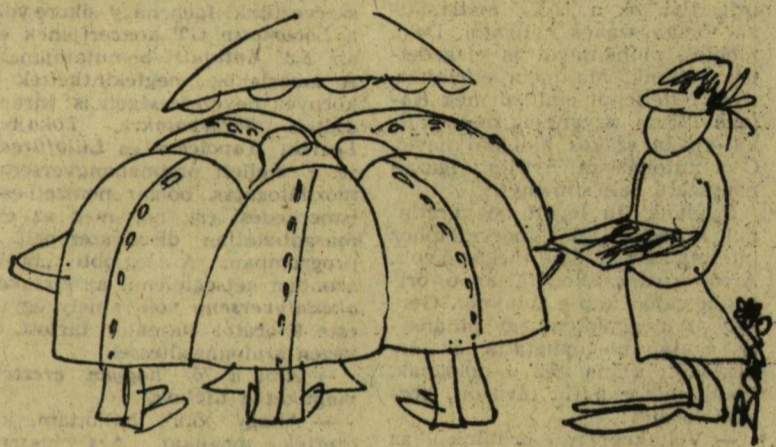
Az ülésen — amelyen dr. Kovács Gábor egyetemi tanár elnökölt — Hollandiából, a Rotterdami Erasmus Egyetemről érkezett tudósok tartottak előadásokat. C. M. Ligvoet, W. B. Vletter és A. H. Bom, a rotterdami egyetem Klinikai és Kísérletes Echocardiographiás Laboratóriumának kutatói beszámolóikban ismertették a jelenlévő magyar kollégáknak az ultrahang-kardiográfiás szívvizsgálat új módszereit.

Az ultrahang felhasználása a vizsgálatoknál a szív működéséről alkotandó kép kialakításához már a gyakorlatban is alkalmazott, s az eddigiekben jól bevált módszer. A különleges, modern készülékkel végzett vizsgálatok

fontos információkat nyújtanak a betegekről a műtétek előtt. A készülékkel jelenleg Szegeden három helyen — a Sebészeti, valamint a Bel- és Nőgyógyászati Klinikán — dolgoznak a kutatók és a gyógyító orvosok. A holland tudósok a tudományos ülésen angol nyelvű előadásaikban új eljárásokat ismertettek: ennek lényege, hogy a szív mozgásait több oldalról is „leképezik” s az orvos számára szükséges részletek (például a billentyűk mozgása, a szív összehúzódása, elernyvedése) ezáltal filmszerűen kivethetők. Ez az új eljárás nagymértékben megkönnyíti a szívbetegségek felismerését, megelőzését, illetve gyógyítását. A filmvetítéssel egybekötött előadásokon szó volt továbbá a vizsgálatok elemzésében a számítógép felhasználásának módjáról is.

Az ismertetést követően az ülést a külföldi és hazai tudósok beszélgetése, tapasztalat- és véleménycsere zárta.

SAKMAI GYAKORLAT...

Korszerű pedagógia

Ezen a nyáron a tizennegyedik alkalommal rendezték meg Szegeden a *Pedagógiai Nyári Egyeztetést*. Július 13–25. között 300 pedagógus szakította meg nyári szabadságát, hogy elméleti tudását a legújabb ismeretekkel gyarapítsa. A hagyományokhoz híven a nyári egyetem hallgatói az ország valamennyi megyéjét képviselték, a színvonalas előadásokat pedig az egyetem és a főiskola pedagógus tanszékeinek oktatói biztosították.

Az ünnepélyes megnyitóra július 14-én került sor Újszegeden a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjának előadótermében. A megnyitón megjelent dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, Deák Béla, a városi pártbizottság titkára, Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese és Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese. A résztvevőket a nyári egyetem igazgatója, dr. Agoston György, a neveléstudományok doktora, a Bölcsészettudományi Kar Pedagógiai Tanszékének vezetője köszöntötte. Bevezetőjében a nyári egyetem célját és feladatait emelte ki, hangsúlyozva, hogy ez a fórum a magyar pedagógusok továbbképzését szolgálja.

A TIT XIV. Szegedi Pedagógiai Nyári Egyetemet dr. Koncz János nyitotta meg. Először *oktatáspolitikánk és az előadás-sorozat kapcsolatairól* szövegezt, valamint azokról az elismerésekről, amelyek évek óta a nyári egyetemet övezik. Külön is kiemelte azt, hogy ezeknek a továbbképzéseknek felbecsülhetetlen jelentőségük van mind a tanárok, mind a diákok elméleti és gyakorlati ismereteinek növelésében. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójára emlékeztetve ismertette a Szovjetunió oktatáspolitikáját, és annak történetét, ahogy 1917 óta fejlesztik az általános és középiskolai oktatás, valamint a szakmunkásképzés színvonalát.

Dr. Koncz János a továbbiakban oktatáspolitikánk eredményeiről számolt be. Csökkent az iskolák közötti színvonalkülönbség; a tárgyi és személyi feltételek javulásával emelkedett az oktatás színvonala; korszerűbbé vált az alapfokú oktatás és a

szakmunkásképzés; előtérbe került a nevelőmunka; valamennyi oktatási szinten jelentősen emelkedett az esti és a levelező tagozatokon tanulók száma.

Ezt követően dr. Koncz János a *pedagógiai képzés egységének és differenciáltságának dialektikájáról* beszélt, majd említett néhány fontos, pedagógusokat is érintő társadalmi problémát. A falu és a város között meglevő indokolatlanul nagy különbségek hátráltatják a vidéki pedagógusok és iskolások művelődését. Továbbá: egyre fokozottabban kell ügyelni a tanulók fizikai munkára nevelésére, a kétkézi munka megszerettetésére. Az előadó azal zárta beszédét, hogy a soron következő feladatoknak csak akkor lehet eredményesen megfelelni, ha egyre több lesz a valóban alkotó pedagógus.

Ezután Bányainé dr. Birkás Mária Szegednek az ország gazdasági és kulturális életében betöltött szerepéről, dr. Agoston György pedig az egységesség és a differenciáció elvéről tartott előadást. A nyári egyetem igazgatójának nyitóelőadása köré csoportosult csaknem valamennyi, a tíz nap alatt felolvasott referátum, előadás. Lényeges, és oktatáspolitikánk mai helyzetét érintő kérdéseket taglaltak azok az előadók, akik a *pedagógiai felzárkóztatás és a korszerű oktatásban megvalósítandó fakultatívítás* témakörét választották. Az utolsó napon — érdekességképpen — *Integrációs irányzatok néhány európai ország iskolarendszerében* címmel hangzott el előadás.

A nyári egyetemen időszerű oktatáspolitikai fórumot is rendeztek, amelyen részt vett Csendes Lajos, az MSZMP KB alelnök-tárgyaló vezetője, dr. Koncz János, a Csongrád megyei pártbizottság titkára, Győri László, az Oktatási Minisztérium osztályvezetője és Nyilas Dezső, az Oktatási Minisztérium osztályvezetője.

Az idei nyári egyetem dr. Agoston György összegzésével ért véget. Zárszavában iskolarendszerünk várható jövőjéről, az általános és szakosított középfokú oktatás közötti kapcsolatról beszélt. Mintegy előre érzékeltetve az 1978. évi Pedagógiai Nyári Egyetem aktuális témakörét.

Az automaták elméletéről

Augusztus 30. és szeptember 2. között a Bolyai János Matematikai Társulatnak és a József Attila Tudományegyetem Számítástudományi Tanszékének közös szervezésében nemzetközi matematikai konferenciát rendeztek az újszegedi Biológiai Központ kongresszusi előadótermében.

A négynapos tanácskozáson — amelyen 24 külföldi: Egyesült Államokbeli, francia, nyugatnémet, NDK-beli, lengyel, csehszlovák, jugoszláv, román, valamint finn és csaknem félszáz magyar egyetemi oktató, tudományos kutató vett részt — neves szakemberek tárgyalták a számítástudomány elméleti kérdéseivel összefüggő előadásokat. A naponta reggel 9 órától délután 6 óráig tartó üléseken a résztvevők részletes ismertetéseket hallottak az automaták, formális és programozási nyelvek terén elért új külföldi és hazai elméleti kutatási eredményekről. Az egy-egy részterület érintő beszámolókat követően a jelenlévők között tapasztalat- és véleménycsere került sor, melyeknek témája elsősorban a kutatási módszerek további tökéletesítése volt.

A tudományos konferencia befejezéséig a szakma kiemelkedő képviselői foglalták össze előadásaikban az elhangzottakat.

Lépésről lépésre...

Akik a SZOTE felvételi előkészítő táborigba jöttek, bizvást mondhatták, hogy nem üdülőtáborba kaptak beutalót. Komoly munka várt rájuk, ezzel tisztában voltak ők is, de ez volt a tervük a szervezőknek, a tanároknak és a diákoknak egyaránt.

Ez mind rendjén is lett volna, ha... Ha az utolsó napokban nem jön közbe egy kellemetlen szervezési hiba. De ne vágjunk az események elébe!

A SZOTE 120 középiskolás diákot fogadott nyári, tizenkét napos felvételi előkészítő táborában. A gimnazistákat hat, az egészségügyi szakközépiskolából érkezetteket két tanulmányi csoportba osztották. Régebben egy csoportot egyazon oktató tanított a két hét alatt, most változtattak ezen a rendszeren: egy oktatóra csak egy téma kidolgozása várt, s ezt adta elő valamennyi csoportnak. Biológiából az előadásokat és a gyakorlatokat az orvos egyetem tanárai tartották, fizikából pedig a JATE vendégoktatói vezették az órákat.

Egy nap programja — például biológiából — a következő volt: délelőtt 8–12-ig előadásokon, szemináriumokon vettek részt a diákok, amelyeken két napig ugyanazt a témát oktatták a tanárok. A harmadik nap reggel tesztet írtak a tanulókról, majd újabb téma következett. Két hét tanulás megszakítás nélkül. Vasárnap sem szünetelt az oktatás. Az utolsó napon pedig először a legutóbbra feldolgozott témából, majd az egész anyagból írtak tesztet.

Képzeltük el! Lázos munka két héten keresztül. Ismerős és kevésbé ismerős anyagrészek elsajátítása lépésről lépésre. Legvégül: készülés a végső számadásra, majd az értékelésre, azaz eldől, hogy visszahívják-e őket a tavaszi táborba, vagy sem.

Ekkor kiderült, hogy a Semmelweis Kollégiumra, ahol a táborosok laktak, — az előzetes megbeszélések értelmében — igényt tart az IBUSZ, de éppen a felvételi előkészítő tábor utolsó napjától kezdve. A szerződést nem lehetett felrúgni.

Mi történt tehát? A diákok az utolsó előtti nap délutánján könyvekkel, jegyzetfüzetekkel a kezükben pakoltak, csomagoltak, másnap reggel kellett átköltözniük a Jancsó Kollégiumba. Már hajnalban ébresztették őket, majd ágytárolás, aztán motyókka, a kézből irány a Jancsó. Ott lerakták a holmit, gyorsan megreggeliztek, s máris mehetek tesztet írni.

Túlestek ezen is, majd ebéd után értékelték a munkájukat, megkapták a jellemzésüket, aztán futhattak a vonatokra, buszokra... haza. Hogy végre pihenhessenek egy jót.

Hogy ki tévedt el a dátumok között, nem tudni. Mindenesetre felgyorsította egy kicsit a tempót. Azóta egy-két hónap eltelt. Talán a középiskolások sem az utolsó napra emlékeznek, hanem egyúttal arra a 12 napra, amit a tanárok és az egyetemi hallgatók megfeszített munkájukkal igyekezett hasznossá tenni.

FEKETE KLÁRA

Júliusi riport a tanulásról

A bölcsészkar második emeleti folyosóján „harmadikos alig múlt” gimnazisták beszélgettek. Felvételi előkészítő táborosok. A nyár kelles közepén témájuk mégsem a vakáció volt. Ismerkedtek, s közben értékelték az elmúlt időszak tapasztalatait. Fáradságról is panaszkodtak. Hiába, három hét koncentrált tanulás, ráadásul nyáridőben, nem gyerekjáték.

Varga Márta Tatáról jött, magyar-angol szakosnak készül. Főleg a nyelvórákat dicsérte: — Angolból sok tesztet oldunk meg. Nem nehezek, ha megtanultunk volna mindent, könnyen megbirkózhattunk volna velük. A magas hibaszázalék csak a mi hibánk. Ha hazamegyek, javasolni fogom az alsóbbéveseknek, hogy már év közben készüljenek a táborra.

A többiek még hozzátették, hogy azok az órák, amiket az egyetemisták tartanak, különösen jók és színvonalasak. A foglalkozásokon kizárólag angolul beszélnek, s ez igen hasznos a nem angol tagozatos tanulóknak.

A FEB — ma

A bölcsészkar Felvételi Előkészítő Bizottságát (FEB) a KISZ KB és az Oktatási Minisztérium irányítja. Költségtérítése központi, a tananyag is közös. A központja Szeged, innen kapja feladatait a másik két bölcsészkar: a budapesti és a debreceni.

A Budapesti Műszaki Egyetem számítógépe osztja el a nyári táborra jelentkezőket. Ezen a nyáron 120 középiskolás diák került Szegedre, képzésükben 40 oktató és 25 hallgató vett részt. Az előadásokat általában a tanárok, a szemináriumokat az egyetemisták vezették. A tábor befejezésekor mindegyik diákról jellemzést készítettek, amelyet ismertettek is velük. Hogy majd később a felvételnél ne érje kudarc őket, el is tanácsolták sokukat az egyes szakokról. Vagy javasolták, hogy próbálkozzanak más szakpárosítással. A tábor után évközben leveleznek a középiskolásokkal, s az érettségi és felvételi előtt tavasszal újra behívják őket, de már csak a legjobbakat.

A szervezés kifogástalan volt. A táborosok a Bolyai kollégiumban laktak, diáktanács ügyelt a rendre és foglalkozott a problémákkal. Az előző években Hódmezővásárhelyen és Makón szállásolták el a középiskolásokat, ami nehezítette a jó munkát. Az előadónak ki kellett járniuk, a táborban lakó egyetemisták sem tudtak kihez fordulni, ha váratlan intézni való akadt. Most ilyen gondjuk nem volt.

Ezen a nyáron a felvételi előkészítő táborok fennállása óta

először két hét helyett három hetet töltöttek a résztvevők aktív tanulással. Mindkét szaktárgyukból hallgattak ugyanis előadásokat, szükség volt tehát az időre.

Gyakorló levelek

Még egy újdonsága is volt ennek az évnek: megjelent a *Gyakorló levelek* sorozat első két füzet, amely a gimnáziumok I–II. éves történelem anyagát elli fel. Az első füzet a tanárok által összeállított tesztek közli, a második pedig a hozzájuk tartozó javítókulcsokat. Még az idén magyar nyelvtanból és irodalomból

ELŐKÉSZÍTŐ

— Nem kell ám itt tanulni! Higgyétek el nekem, volt időm ezt kitapasztalni az eddig itt eltöltött, nyolc év alatt...

az idegen nyelvek közül franciából, valamint a III–IV. osztályok történelem anyagából adnak ki tesztet.

A sorozat célja az egyetemi és a középiskolai munka összehangolása. A „leveleket” az itteni felkészítés végén adják a diákok kezébe, a javítókulcsokat pedig elküldik az iskoláknak. Egy egészséges munkamegosztás úgy alakulhatna ki, hogy a középiskola hétről hétre irányítaná a felkészítést, az egyetem dolga a levelezés és a táborok megszervezése lenne. (Nem véletlen azonban a feltételes mód használata.)

— Nem tesz jól ugyanis az ügynek — mondta el dr. Hegyi András, a FEB titkára —, hogy a megyék egyéni akciókat szerveznek. A létező FEB-táborokkal párhuzamosan ők is nyári felkészítő táborokban rendeznek előadásokat, gyakorlatokat a középiskolásoknak. Kezdeményezésük szétforgácsolja az anyagi erőket, s közben sok új ismeret nem tudnak szolgálni a diákoknak.

Válóban örülni kellene minden olyan kezdeményezésnek, amely a felvételre készülő fizikai dolgozókat segíti. Az előző véleményt hallva azonban nem kevés öröm vegyül az örömbé.

Hiszen helyesebbnek látszik ez esetben egy eredményes, már bevált módszer, az egyetem felvételi előkészítő táborainak támogatása, mint új utak keresése.

Kevesebb előadást!

A tanárokkal együtt az egyetemisták is oroszlánrészt vállalnak mind az évközi levelezésben, mind a táborok szervezésében, órák tartásában. Iván Gizella V. éves történelem-angol szakos hallgató már „öreg”, tapasztalt FEB-esnek számít: elsős kora óta veszt részt a munkában, a történelem szakra jelentkezéssel

foglalkozik. Megkérdeztem, miért szereti ezt a munkát? Azt mondta, azért, mert az itt szerzett tapasztalatait hasznosíthatja majd a pedagógus pályán. A nehézségekre is előre felkészülhet. S ami a legfontosabb: úgy érzi, mérhető eredménye van eddigi tevékenységének.

Az idősebb sokat látott, sokmindent észrevett. Iván Gizella és mások is úgy vélik: az előadásokkal összevetve hasznosabbak a gyakorlati órák. Történelemből pedig egyre kevesebb a szeminárium. A jegyzeteléshez kevésbé hozzácsokolt hallgatók gyorsan fásad, el is lustul, tudja, az előadásokon hallottakat nemigen dolgozzák fel és nem kéri számon. A történelem szakos egyetemi hallgatók egyre gyakrabban panaszkodnak: nem jutnak szóhoz, elvesztik a kontaktust; a gyerekekkel, sok a kihasználatlan energiájuk.

Ezen pedig a legkönnyebb változtatni. A FEB az eltelt idő alatt kialakította ugyan saját rendjét és módszereit, kisebb „szokásait” azonban módosíthatja. A lelkesebbé bele kell kapaszkodni, ha több van belőle, sosem árt, ha viszont kevesebb van, az már annál inkább okozhat problémát.

FEKETE KLÁRA